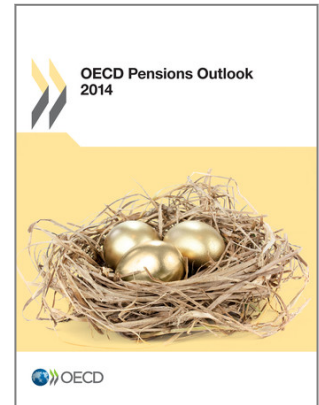

OECD *Multilingual Summaries* OECD Pensions Outlook 2014

Summary in Greek

Read the full book on: [10.1787/9789264222687-en](https://doi.org/10.1787/9789264222687-en)

Προοπτικές του ΟΟΣΑ για τις συντάξεις 2014

Περίληψη στα ελληνικά

Στην παρούσα έκδοση της έκθεσης «Προοπτικές του ΟΟΣΑ για τις συντάξεις» διερευνούνται οι τρόποι με τους οποίους τα συνταξιοδοτικά συστήματα αντεπεξέρχονται στις τρέχουσες προκλήσεις. Η γήρανση του πληθυσμού και το δυσχερές οικονομικό περιβάλλον, που χαρακτηρίζεται από χαμηλά έσοδα, χαμηλό ρυθμό ανάπτυξης και χαμηλά επιτόκια, δημιουργούν σοβαρά προβλήματα τόσο στα δημόσια διανεμητικά συνταξιοδοτικά συστήματα όσο και στα κεφαλαιοποιητικά.

Η καταβολή περισσότερων εισφορών και για μεγαλύτερο διάστημα συνιστά μερική λύση στην πρόκληση που θέτει η γήρανση του πληθυσμού στα συστήματα συνταξιοδότησης

Ως αποτέλεσμα της γήρανσης του πληθυσμού και, ιδιαίτερα, της συνεχούς βελτίωσης των δεικτών θνησιμότητας και προσδόκιμου ζωής, τα διανεμητικά συστήματα συνταξιοδότησης βρίσκονται αντιμέτωπα με προβλήματα χρηματοοικονομικής βιωσιμότητας, τα συστήματα καθορισμένων παροχών πρέπει να διασφαλίσουν τη συνεχή φερεγγυότητά τους και τα συστήματα καθορισμένων εισφορών πρέπει να αναζητήσουν τρόπους με τους οποίους να εξασφαλίσουν επαρκές εισόδημα για τους συνταξιούχους. Ο καλύτερος τρόπος αντιμετώπισης των εν λόγω προβλημάτων είναι η καταβολή περισσότερων εισφορών και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ιδιαίτερα αναβάλλοντας τη συνταξιοδότηση καθώς επιμηκύνεται το προσδόκιμο ζωής.

Τα συνταξιοδοτικά ταμεία και οι πάροχοι προσόδων εκτίθενται σε κινδύνους μακροζωίας λόγω της αβεβαιότητας σχετικά με τη μελλοντική βελτίωση των δεικτών θνησιμότητας και προσδόκιμου ζωής. Για να περιορισθεί ο κίνδυνος απρόβλεπτων αυξήσεων των υποχρεώσεων, οι ρυθμιστικές αρχές και οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι τα συνταξιοδοτικά ταμεία και οι πάροχοι προσόδων χρησιμοποιούν πίνακες με δείκτες θνησιμότητας. Οι πίνακες αυτοί θα πρέπει να ενημερώνονται τακτικά και να εμπεριέχουν τις μελλοντικές βελτιώσεις των δεικτών θνησιμότητας και προσδόκιμου ζωής. Μεριμνώντας για την ανάγκη διαφάνειας, τυποποίησης και ρευστότητας το ρυθμιστικό πλαίσιο μπορεί επίσης να συμβάλει στην εξασφάλιση ότι οι κεφαλαιαγορές προσφέρουν επιπρόσθετες δυνατότητες άμβλυνσης του κινδύνου μακροζωίας. Προς τούτο θα βοηθούσε επίσης η δημιουργία χρηματοπιστωτικών μέσων που θα βασίζονται σε δείκτες, καθώς και η δημοσίευση ενός δείκτη μακροζωίας που θα χρησιμοποιείται ως σημείο αναφοράς για την τιμολόγηση και την αξιολόγηση του κινδύνου των αντισταθμίσεων μακροζωίας. Επιπλέον, το ρυθμιστικό πλαίσιο θα πρέπει να αναγνωρίσει τη μείωση της έκθεσης σε κίνδυνο που παρέχουν αυτά τα μέσα.

Οι χώρες επιταχύνουν το ρυθμό μεταρρύθμισης των συνταξιοδοτικών συστημάτων, προκειμένου να σταθεροποιήσουν τόσο το μη βιώσιμο δημόσιο χρέος όσο και τις δημόσιες συνταξιοδοτικές δαπάνες, και παράλληλα για να αντιμετωπίσουν ζητήματα που αφορούν την επάρκεια στις γηράσκουσες κοινωνίες

Οι περισσότερες χώρες δρομολόγησαν αλλαγές των συνταξιοδοτικών συστημάτων κατά την περίοδο από το Φεβρουάριο 2012 έως το Σεπτέμβριο 2014. Η πλειονότητά τους υλοποίησε μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της χρηματοπιστωτικής βιωσιμότητας των οικείων συνταξιοδοτικών συστημάτων• ορισμένες άλλες προέβηκαν σε αλλαγές διατηρώντας ή βελτιώνοντας παράλληλα την επάρκεια του συνταξιοδοτικού εισοδήματος για τις ευπαθείς ομάδες. Μόνο μερικές χώρες, αυτές που πλήγηκαν σφοδρότερα από την οικονομική κρίση, κατέφυγαν σε ονομαστικές περικοπές των παροχών. Ακόμα περισσότερες ήταν οι χώρες που αύξησαν τη φορολόγηση του συνταξιοδοτικού εισοδήματος ή τις εισφορές στα δημόσια συστήματα καθορισμένων παροχών. Επίσης, πολλές ήταν εκείνες που μείωσαν ή ανέστειλαν την τιμαριθμική προσαρμογή των συνταξιοδοτικών παροχών, προκειμένου να περιορίσουν τις δαπάνες.

Πολλές χώρες έχουν προγραμματίσει αύξηση των ορίων ηλικίας συνταξιοδότησης διευρύνοντας, κατ'αυτόν τον τρόπο, τη βάση εισφορών και διαφυλάττοντας παράλληλα την επάρκεια για τα άτομα που παρατείνουν ουσιαστικά τον επαγγελματικό τους βίο. Τα εργασιακά κίνητρα ενισχύθηκαν μέσω της επιβολής αυστηρότερων όρων για την πρόωρη συνταξιοδότηση και/ή μέσω της αύξησης των χρηματοοικονομικών κινήτρων για εργασία. Επίσης, συχνή ήταν η λήψη μέτρων για τον περιορισμό των δαπανών καταβολής συντάξεων, προκειμένου να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά.

Για την αντιμετώπιση ζητημάτων που αφορούν την επάρκεια, ορισμένες χώρες επέκτειναν την υποχρεωτική κάλυψη των συνταξιοδοτικών παροχών, προκειμένου να συμπεριλάβουν αποκλεισμένες ομάδες (όπως οι ελεύθεροι επαγγελματίες), και άλλες θέσπισαν νέες παροχές. Πολλές άλλες αύξησαν τις υποχρεωτικές εισφορές στα κεφαλαιοποιητικά συστήματα καθορισμένων εισφορών. Επίσης πολλές ήταν εκείνες που μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση χάραξαν πολιτικές με στόχο την αύξηση της διαφοροποίησης και τη διασφάλιση των ιδιωτικών συνταξιοδοτικών αποταμιεύσεων.

Η αύξηση των ποσοστών κάλυψης, των επιπέδων εισφορών και της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης σε συνδυασμό με το θετικό οικονομικό περιβάλλον θα διεύρυναν το συμπληρωματικό ρόλο των ιδιωτικών συντάξεων

Η συμβολή των ιδιωτικών συντάξεων στη στήριξη της επάρκειας του συνταξιοδοτικού εισοδήματος είναι σημαντική. Όμως, γενικά οι ιδιωτικές συντάξεις δεν αποτελούν την κύρια πηγή του συνταξιοδοτικού εισοδήματος εξαιρουμένων των ατόμων με υψηλό εισόδημα. Οι νεότερες γενιές ενδεχομένως να βασιστούν περισσότερο στις ιδιωτικές συντάξεις κατά τη συνταξιοδότησή τους από ό,τι οι παλαιότερες, με εξαίρεση στις χώρες όπου τα ιδιωτικά συνταξιοδοτικά συστήματα υφίστανται ήδη από καιρό.

Οι επιλογές πολιτικής για τη διεύρυνση του συμπληρωματικού ρόλου των ιδιωτικών συνταξιοδοτικών συστημάτων περιλαμβάνουν την αύξηση των ποσοστών κάλυψης, για παράδειγμα, μέσω της υποχρεωτικής ή της αυτόματης υπαγωγής σε αυτά• την παρακίνηση των ατόμων να καταβάλλουν περισσότερες εισφορές και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, για παράδειγμα, αναβάλλοντας τη συνταξιοδότησή τους• τη στοχοθέτηση υποομάδων του πληθυσμού που χρειάζονται καλύτερη πρόσβαση στις ιδιωτικές συντάξεις• και την καλύτερη ευθυγράμμιση μεταξύ των δημόσιων και των ιδιωτικών συντάξεων. Προς αυτήν την κατεύθυνση θα βοηθούσε επίσης η δημιουργία θετικού οικονομικού περιβάλλοντος που θα χαρακτηρίζεται από υψηλότερη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων και υψηλότερη αύξηση της παραγωγικότητας.

Η επιτυχία των προγραμμάτων αυτόματης υπαγωγής όσον αφορά την αύξηση της ιδιωτικής συνταξιοδοτικής κάλυψης εξαρτάται από το σχεδιασμό της και τις εκστρατείες επικοινωνίας και εκπαίδευσης που συνοδεύουν την έναρξη και την εφαρμογή της, καθώς και από την αλληλεπίδραση με άλλα υφιστάμενα κίνητρα

Σύμφωνα με τα υφιστάμενα στοιχεία από έξι χώρες του ΟΟΣΑ, η επίδραση της αυτόματης υπαγωγής στην κάλυψη είναι θετική. Εντούτοις, τα επίπεδα κάλυψης δεν είναι ακόμα εφάμιλλα με αυτά των υποχρεωτικών συστημάτων. Τα κύρια στοιχεία που θα πρέπει να διαθέτει μία συνεκτική στρατηγική πολιτικής για να μπορέσουν τα προγράμματα αυτόματης υπαγωγής να αυξήσουν την κάλυψη συμπεριλαμβάνουν τα ακόλουθα: τον εντοπισμό των υποομάδων του πληθυσμού που θα χρειαστούν μεγαλύτερη κάλυψη από τα ιδιωτικά συνταξιοδοτικά συστήματα• την εξασφάλιση ότι οι φραγμοί εισόδου σε προγράμματα αυτόματης υπαγωγής (π.χ. η ηλικία ή το επίπεδο των αποδοχών) δεν παρεμποδίζουν τα άτομα από το να αρχίσουν να καταβάλλουν εισφορές από νωρίς και δεν αποκλείουν τα άτομα εκείνα που ίσως να έχουν δικαίωμα σε συμπληρωματική ιδιωτική σύνταξη• τον καθορισμό προεπιλεγμένων ποσοστών εισφορών που συνάδουν με το συνολικό συνταξιοδοτικό σύστημα• την προσεκτική αξιολόγηση της συμπληρωματικότητάς της με άλλα υφιστάμενα κίνητρα• και την ανάπτυξη αποτελεσματικών εκστρατειών επικοινωνίας και εκπαίδευσης που θα συνοδεύσουν την έναρξη και την εφαρμογή της. Ο ρόλος των εργοδοτών είναι συχνά ουσιαστικός όσον αφορά την αυτόματη υπαγωγή, όμως μπορεί να επιβαρυνθούν με σημαντικά έξοδα συμμόρφωσης πέραν των όποιων εισφορών. Οι δαπάνες που επιβαρύνουν το κράτος σχετίζονται κυρίως με τις επιδοτήσεις και τις επιπρόσθετες εισφορές.

Οι «ενημερωτικές καταστάσεις σύνταξης» και οι εθνικές εκστρατείες επικοινωνίας για τις συντάξεις είναι βασικά εργαλεία, προκειμένου τα συνταξιοδοτικά συστήματα να αντεπεξέρθουν με επιτυχία στις τρέχουσες προκλήσεις

Οι ατομικές «ενημερωτικές καταστάσεις σύνταξης» θα πρέπει να παρέχουν σαφείς και απλές πληροφορίες. Θεωρητικά, θα πρέπει να συνδυάζουν πληροφορίες από όλες τις εθνικές πηγές συντάξεων σχετικών με το άτομο. Οι αρμόδιοι φορείς θα πρέπει να θέσουν σαφείς και μετρήσιμους στόχους. Οι «καταστάσεις σύνταξης» θα πρέπει να παροτρύνουν και να ενθαρρύνουν τους ασφαλισμένους να αναλαμβάνουν ενεργό ρόλο στη βελτίωση της επάρκειας του συνταξιοδοτικού εισοδήματός τους, για παράδειγμα, αυξάνοντας τις εισφορές τους και/ή αναβάλλοντας τη συνταξιοδότησή τους. Οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής θα χρειαστεί να κρίνουν εάν οι «καταστάσεις σύνταξης» θα πρέπει να περιέχουν συνταξιοδοτικές προβλέψεις, δεδομένου του συμβιβασμού μεταξύ της απλοποίησης και της δυναμικής επίδρασης των εν λόγω προβλέψεων στην ενθάρρυνση ενεργών επιλογών.

Οι εκστρατείες επικοινωνίας και εκπαίδευσης για τις συντάξεις θα πρέπει θεωρητικά να αποτελούν σκέλος της συνολικής εθνικής στρατηγικής, και σημαντικά γεγονότα όπως οι μεταρρυθμίσεις των συντάξεων και οι κρίσεις απαιτούν την ανάπτυξη συγκεκριμένων εκστρατειών. Οι επιτυχείς εκστρατείες επικοινωνίας κατευθύνονται από σαφούς, ρεαλιστικούς και ορθά στοχοθετημένους ειδικούς στόχους που παράγουν αποτελέσματα τα οποία μπορούν να μετρηθούν, να αξιολογηθούν και να ελεγχθούν ως προς τους γενικούς στόχους και τις διαδικασίες τους. Οι συγκροτημένες διαδικασίες αξιολόγησης είναι συνεπώς ουσιαστικής σημασίας. Η αξιολόγηση θα πρέπει να συνιστά ουσιαστικό στοιχείο του προϋπολογισμού της εκστρατείας, ακόμα και όταν οι πόροι είναι περιορισμένοι. Οι εκστρατείες επικοινωνίας δε θα πρέπει να έχουν πολλαπλά μηνύματα, και θα πρέπει να επικεντρώνονται σε δυσπρόσιτες ομάδες. Τέλος, οι υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής θα πρέπει να βρουν τρόπους για να αξιοποιήσουν τη δύναμη του τύπου, να χρησιμοποιήσουν καινοτόμους διαύλους επικοινωνίας και να αναπτύξουν προγράμματα προσέγγισης του κοινού, προκειμένου να αυξήσουν τη συμμετοχή.

© OECD

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2014), *OECD Pensions Outlook 2014*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264222687-en